

Informace ze zdravotnictví Zlínského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
6. 10. 2014

9

Činnost oboru pneumologie a ftizeologie ve Zlínském kraji v roce 2013

*Activity in Branch of pneumology and phthisiology
in the Region Zlínský in 2013*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru pneumologie a ftizeologie ve Zlínském kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích.

Summary

Information on health service activity in the branch of pneumology and phthisiology in the Region Zlínský in 2013 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals.

Podkladem pro zpracování dat byly výkazy A (MZ) 1-01 vyplněné ambulantními odděleními (pracovišti) oboru pneumologie a ftizeologie a výkazy o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití L (MZ) 1-02. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v ČR na příslušný rok. Formuláře výkazů a pokyny pro jejich vyplnění jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Ambulantní péče pneumologie a ftizeologie byla rozložena mezi samostatné ordinace lékařů specialistů a ambulantní ordinace lůžkových zařízení. Celkem ji v kraji zajišťovalo 17 zdravotnických zařízení, ve kterých pracovalo 18,89 lékařů a 25,23 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD). V přepočtu na 100 tisíc obyvatel kraje bylo 3,2 lékaře (ČR 3,5), na jednoho lékaře připadlo v kraji 31 038 obyvatel (ČR 28 763).

V ordinacích bylo provedeno 96 813 ošetření-vyšetření (dále jen ošetření), přičemž v průměru na jednoho lékaře vychází 5 125 ošetření (ČR 4 830).

Největší objem péče byl stejně jako v minulých letech věnován dispenzarizovaným osobám. V roce 2013 bylo pod stálým lékařským dohledem 33 646 osob, z toho 50 % jsou ženy. V přepočtu na 10 tisíc obyvatel byl celkový počet dispenzarizovaných v kraji 574 (ČR 1 026). Nejčastější příčinou dispenzarizace (47 %) byla chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN), v přepočtu na 10 tisíc obyvatel bylo v kraji léčeno 268 pacientů (ČR 256). Další nejčastější příčinou dispenzarizace v kraji bylo astma bronchiale, které postihovalo 4 007 mužů a 5 733 žen. Nejvíce osob s tímto onemocněním (3 309) bylo vykázáno v okrese Uherské Hradiště. Pro toto onemocnění bylo nejvíce dispenzarizací

děti a mladistvých (celkem 54 chlapců a dívek do 19 let). U astma bronchiale se rozlišují čtyři stupně onemocnění: stupeň 1 - intermitentní (37 %), stupeň 2 - lehké perzistující (36 %), stupeň 3 - středně těžké perzistující (19 %), stupeň 4 - těžké perzistující (8 %). Počet sledovaných dispenzarizovaných onemocnění zůstává zhruba na úrovni minulých let.

Ambulantní zařízení pneumologie a ftizeologie evidovala celkem 3 214 osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou nebo jinou mykobakteriózou. Dále byly sledovány osoby se zvýšeným rizikem onemocnění plicní rakovinou, tzn. kuřáci s vysokým konzumem cigaret, osoby s dysplastickými buňkami ve sputu a osoby s profesionální expozicí kancerogenů, celkem 6 100 osob.

Vedle dispenzarizace jsou prováděny tuberkulínové testy a očkování proti tuberkulóze (BCG vakcinace). Za sledovaný rok bylo vykázáno pouze 347 očkování BCG vakcínou. Nejpočetnější skupinou očkovaných v roce 2013 byly děti ve stáří 12 měsíců a více (52 %). Provedeno bylo 377 tuberkulínových testů. Vyhláškou č. 299/2010 Sb. s účinností od 1. 11. 2010 bylo zrušeno celoplošné očkování proti tuberkulóze, očkují se pouze děti zařazené do rizikových skupin a na přání rodičů.

Lůžková péče v oboru byla pacientům k dispozici na třech nemocničních odděleních s 75 lůžky. Na odděleních pracovalo k 31. 12. 2013 celkem včetně smluvních 20,14 lékařů a 44,50 ZPBD. Hospitalizováno bylo 3 349 pacientů. Průměrná ošetrovací doba v nemocnicích činila 6,8 dnů (ČR 7,3 dnů) a využití lůžek 315,3 dne (ČR 254,6).

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů

Zpracovala: Ludmila Šafářová
ÚZIS ČR, regionální pracoviště Brno
Netroufalky 797/5, 625 00 Brno
e-mail ludmila.safarova@uzis.cz
Tel. 778 529 203
<http://www.uzis.cz>

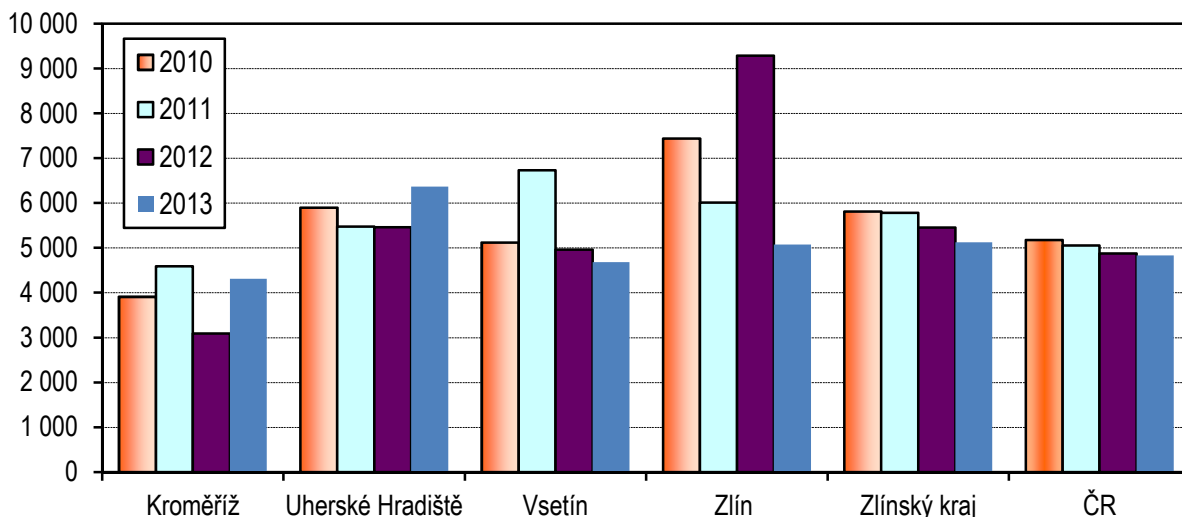
**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu zdravotnických zařízení a dle území**

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho očkování BCG	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
dle poskytovatele péče								
Ambulantní část lůžkových ZZ	6	9,99	52,89	16,73	44 859	201	46,34	4 490,4
Samostatné ordinace lékařů specialistů	11	8,90	47,11	8,50	51 954	146	53,66	5 837,5
Ostatní ambulantní ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Zlínský kraj	17	18,89	100,00	25,23	96 813	347	100,00	5 125,1
dle území (okresu)								
Kroměříž	5	3,04	16,09	4,40	13 102	-	13,53	4 309,9
Uherské Hradiště	3	4,00	21,18	3,00	25 471	46	26,31	6 367,8
Vsetín	5	4,80	25,41	6,38	22 460	184	23,20	4 679,2
Zlín	4	7,05	37,32	11,45	35 780	117	36,96	5 075,2
Zlínský kraj	17	18,89	100,00	25,23	96 813	347	100,00	5 125,1
Česká republika	310	365,48	x	559,12	1 765 148	10 140	x	4 829,7

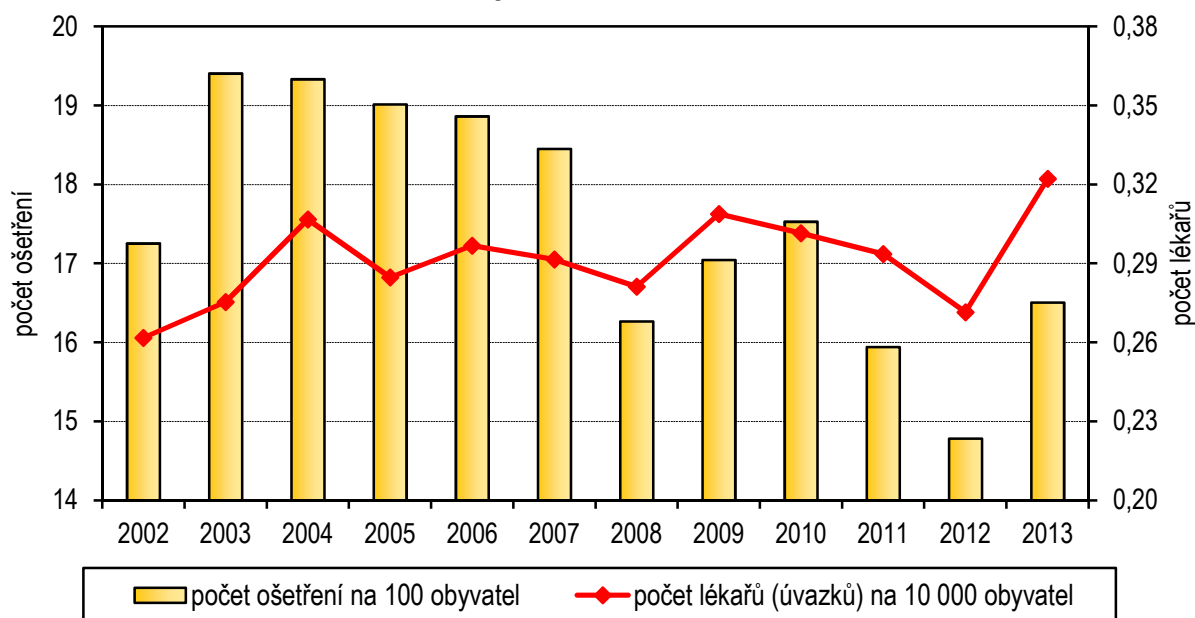
¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních - zdroj roční výkaz A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21

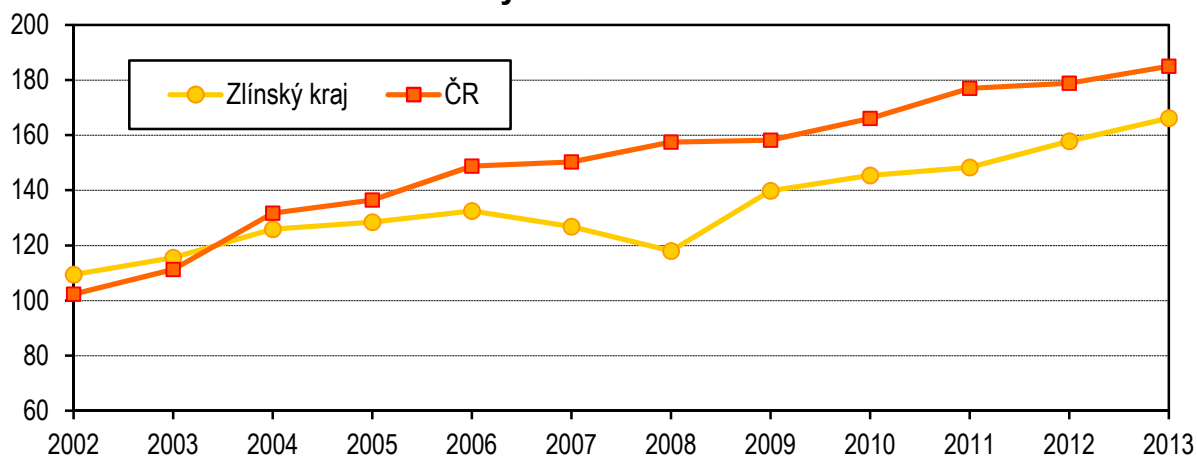
Počet ošetření - vyšetření na lékaře v letech 2010–2013

Počet ošetření a počet lékařů v letech 2002–2013

Počet dispenzarizovaných pacientů pro astma bronchiální na 10 000 obyvatel v letech 2002–2013

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění

Onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	kraj						ČR na 10 tis. obyvatel
	celkem	z toho				na 10 tis. obyvatel	
		ženy	děti (0–19 let)	nově přijatí ¹⁾ muži	nově přijaté ¹⁾ ženy		
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33, C34.0–9, C39.9)	541	144	-	120	58	9,23	16,21
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	63	24	-	3	1	1,07	1,80
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2–4, D19.0)	270	144	-	9	7	4,61	3,40
Zánětlivá onemocnění plic (J12–J18, J85.0–2)	3 062	1 419	6	307	224	52,23	54,15
CHOPN (chronická bronchitis, emfyzém) (J41.0–8, J42, J43.0–9, J44.0–9)	15 713	6 870	-	771	580	268,00	255,52
chronická bronchitis	5 744	2 558	-	268	231	97,97	58,30
stadium 1 - lehké	4 552	2 220	-	168	155	77,64	60,80
stadium 2 - střední	3 080	1 225	-	168	97	52,53	78,48
stadium 3 - těžké	1 596	600	-	90	65	27,22	41,43
stadium 4 - velmi těžké	741	267	-	77	32	12,64	16,51
Astma bronchiale (J45.1–9, J46)	9 740	5 733	54	438	540	166,13	184,97
stupeň 1 - intermitentní	3 606	2 015	30	190	170	61,50	51,16
stupeň 2 - lehké perzistující	3 466	2 136	18	136	144	59,12	66,47
stupeň 3 - středně těžké perzistující	1 915	1 161	6	91	186	32,66	52,36
stupeň 4 - těžké perzistující	753	421	-	21	40	12,84	14,99
Bronchiectázie (J47)	305	128	-	7	7	5,20	4,43
Sarkoidóza (D86.0,2)	764	420	-	16	15	13,03	8,29
Pneumoniózy (J60–J66)	367	5	-	5	-	6,26	10,80
Difuzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0–9, J84.0–9)	534	272	-	30	22	9,11	8,23
Nenádor.onemocnění pohrudnice (J86–J94)	763	285	-	36	31	13,01	8,30
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26–I28)	423	202	-	20	21	7,21	7,93
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68–J80, J96.0–9, J98.0,4,6–9)	1 101	521	-	59	44	18,78	21,36
Celkem	33 646	16 167	60	1 821	1 550	573,87	585,38

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou dle území

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou ³⁾
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho děti (0–19 let)	celkem	z toho děti (0–19 let)	
Kroměříž	293	-	7	-	2 010
Uherské Hradiště	492	-	51	5	2 623
Vsetín	533	-	320	32	63
Zlín	788	7	730	75	1 404
Zlínský kraj	2 106	7	1 108	112	6 100
ČR	21 845	110	19 161	1 434	124 810

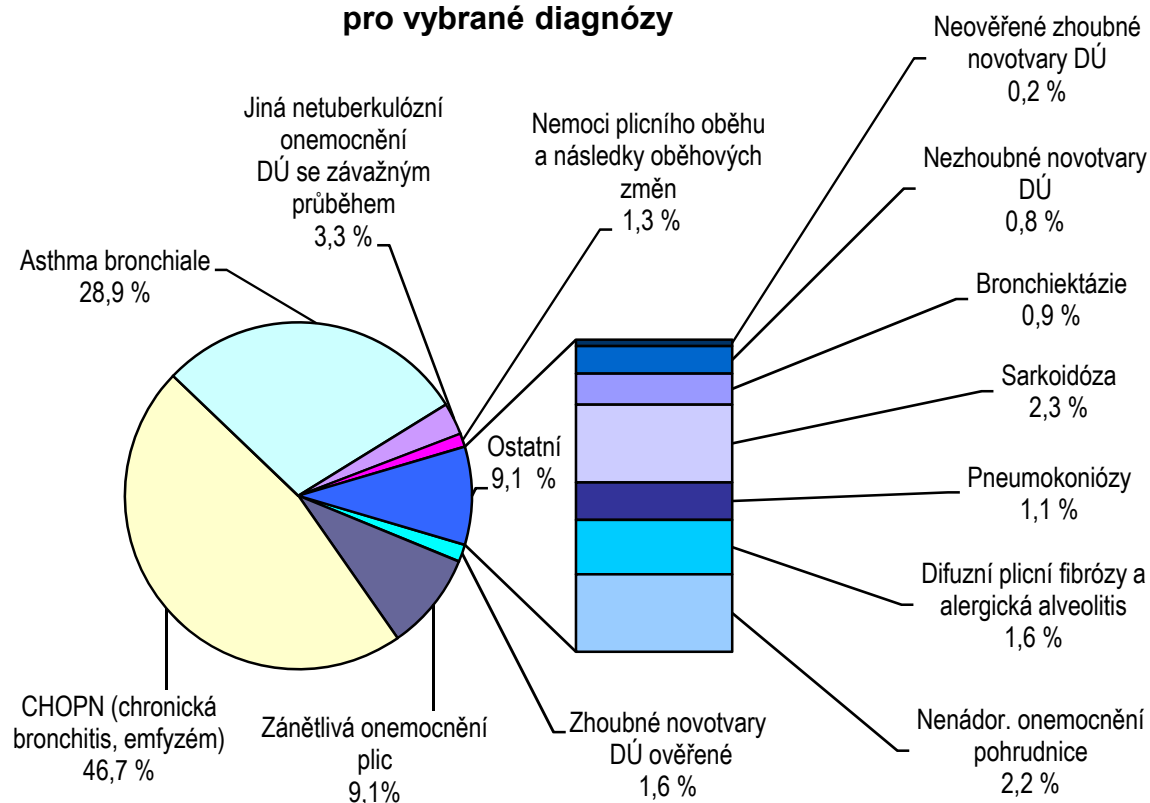
¹⁾ Skupina R1 - do této skupiny přearazují osoby ze skupiny P II (resp. přearazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přearazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriózu mimo dýchacího ústrojí) jestliže :

- mají závažné přidružené nemoci,
- mají závažné přidružené podmínky,
- mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakterií.

²⁾ Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakterií

³⁾ Osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí kancerogenů a kuřáci s vysokým konzumem cigaret

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice	
	kraj	ČR
Počet oddělení	3	40
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	20,14	237,50
ZPBD ²⁾ celkem	44,50	554,91
Průměrný počet stanovených lůžek	72,52	1 239,73
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	62,7	864,7
na 1 lékaře	3,4	3,7
Počet lékařů na 100 lůžek	26,85	19,50
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	59,33	45,56
Počet hospitalizovaných	3 349	43 066
Nemocniční letalita	48,3	66,8
Využití lůžek ve dnech	315,3	254,6
Průměrná ošetrovací doba	6,8	7,3
Prostoj lůžek ³⁾	1,0	2,2

¹⁾ Součet úvazků včetně smluvních k 31.12.

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu § 5–§ 21 zákona č. 96/2004 Sb.

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s plicním oddělením v kraji:

Krajská nemocnice T. Bati, a.s., Zlín

Kroměřížská nemocnice, a.s., Kroměříž

Uherskohradištská nemocnice, a.s., Uherské Hradiště